

*Коцовська О. Л.,
аспірант відділу проблем державного
управління та адміністративного права
Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України*

ДО ПИТАННЯ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСОБІВ ОХОРОНИ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Анотація. У статті обґрунтовується значення адміністративного права для охорони прав споживачів. Розглядаються органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративно-правової охорони прав споживачів. Класифікуються адміністративно-правові засоби охорони прав споживачів. Аналізується кожен з видів адміністративно-правових засобів охорони прав споживачів, що застосовується органами виконавчої влади.

Ключові слова: адміністративно-правова охорона прав споживачів, орган виконавчої влади, адміністративно-правові засоби охорони прав споживачів.

Постановка проблеми. Права споживачів та їх охорона є предметом правового регулювання різних галузей права. Однак, як видається, адміністративне право займає серед них особливе місце. Забезпечення існуючого правового порядку та оберігання прав споживачів від можливих протиправних посягань є важливою функцією публічної адміністрації, насамперед, органів виконавчої влади.

Викладення основного матеріалу. Адміністративно-правова охорона прав споживачів – це здійснюваний за допомогою специфічних правових засобів (адміністративно-правових засобів охорони прав споживачів) результативний, організаційно-правовий вплив на такі права, який має попереджувальний характер, реалізується суб'єктами адміністративного права з метою підтримання існуючого стану прав споживачів та оберігання їх прав від можливих протиправних посягань.

Серед суб'єктів адміністративного права, які застосовують засоби адміністративно-правової охорони прав споживачів, в першу чергу слід виокремити органи виконавчої влади.

Органами виконавчої влади, які беруть участь у відносинах адміністративно-правової охорони прав споживачів, є, зокрема, Кабінет Міністрів України, Міністерство економічного розвитку та торгівлі України, Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів, Міністерство інфраструктури України, Державне агентство України з туризму та курортів, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України, Державне агентство рибного господарства України, Міністерство охорони здоров'я

України, Державна служба України з лікарських засобів, Державна санітарно-епідеміологічна служба України, Антимонопольний комітет України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, місцеві державні адміністрації тощо.

Діяльність, в ході якої ці органи реалізують свої повноваження у адміністративно-правових відносинах, охоплює різноманітні напрями впливу на права споживачів. На основі законодавства України у сфері охорони прав споживачів, а також на основі зарубіжного досвіду [1, 2], можна виокремити наступні групи адміністративно-правових засобів охорони прав споживачів, які застосовуються органами виконавчої влади:

1) засоби, спрямовані на надання доступу для зайняття господарською діяльністю, що є передумовою охорони прав споживачів;

2) засоби, спрямовані на регулювання провадження діяльності з виробництва, реалізації товарів, надання послуг;

3) засоби, спрямовані на встановлення вимог для товарів та послуг;

4) засоби, спрямовані на підтвердження відповідності товарів та послуг;

5) засоби, спрямовані на регулювання державної політики цін та ціноутворення;

6) засоби, спрямовані на здійснення контролю та нагляду;

7) засоби, спрямовані на надання споживачам інформації.

На нашу думку, перша група визначених нами адміністративно-правових засобів включає насамперед державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», яка становить передумову для зайняття підприємницькою діяльністю. Однак цей засіб має лише опосередковане відношення до охорони прав споживачів.

Важливим адміністративно-правовим засобом охорони прав споживачів цієї групи є ліцензування. Відповідно до Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» [11], ліцензуванням є видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення

ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування. Суть видачі ліцензії полягає у зобов'язанні відповідного суб'єкта господарювання виконувати ліцензійні умови, тобто, положення нормативно-правового акта, встановленого з урахуванням вимог законів, який встановлює вичерпний перелік організаційних, кваліфікаційних та інших спеціальних вимог для провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.

Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» визначив, що реалізацію державної політики у сфері ліцензування здійснює, насамперед, спеціально уповноважений орган з питань ліцензування, яким на сьогодні є Міністерство економічного розвитку та торгівлі України. Органами ліцензування, які уповноважені на проведення ліцензування певних видів господарської діяльності, є визначені Кабінетом Міністрів України органи виконавчої влади, наприклад, Державна служба України з лікарських засобів стосовно діяльності з виробництва лікарських засобів, торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів, Міністерство охорони здоров'я України стосовно медичної практики тощо. Державну політику з ліцензування реалізують також і уповноважені законом державні колегіальні органи та спеціально уповноважені виконавчі органи рад. Розробку та реалізацію державної політики ліцензування телерадіомовлення здійснює Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення.

До інших адміністративно-правових засобів охорони прав споживачів, спрямованих на надання доступу до зайняття господарською діяльністю, є, наприклад, передбачене у Законі України «Про безпечність та якість харчових продуктів» [4] обов'язкове отримання експлуатаційного дозволу, який видається відповідним головним державним санітарним лікарем та /або відповідним головним державним інспектором ветеринарної медицини; обов'язкова державна реєстрація окремих видів харчових продуктів, яка провадиться, зокрема, санітарною службою; антимонопольні заходи та ін.

Наступною групою адміністративно-правових засобів охорони прав споживачів, які застосовуються органами виконавчої влади, є засоби, спрямовані на регулювання порядку провадження діяльності з виробництва, реалізації товарів та надання послуг. До цієї групи, перш за все, можна віднести нормативно-правові акти органів публічної адміністрації, спрямовані на встановлення порядку здійснення відповідного виду господарської діяльності (наприклад, Постанова Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 р. № 833 «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих

товарів» [25], Наказ Міністерства економіки України від 19 квітня 2007 № 104 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами» [18] та інші акти).

Ліцензійні умови (наприклад, Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з медичної практики, затвержені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2011 № 49 [19], Ліцензійні умови провадження страхової діяльності, затвержені Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.08.2003 № 40 [28] та ін.) як нормативно-правовий акт, положення якого встановлюють кваліфікаційні, організаційні, технологічні та інші вимоги для провадження певного виду господарської діяльності, і які видаються органами ліцензування, також, вважаємо, належать до цієї групи адміністративно-правових засобів.

Третя група об'єднує адміністративно-правові засоби охорони прав споживачів, які полягають у встановленні обов'язкових вимог для товарів та послуг. Це, насамперед, особливі нормативно-правові акти, які приймаються у процесі здійснення уповноваженими на це органами технічного регулювання та стандартизації, а саме, технічні регламенти, стандарти, кодекси усталеної практики та технічні умови. Слід зазначити, що до цих актів можемо віднести не лише національні, але і міжнародні акти, зокрема, стандарти таких міжнародних організацій, учасником яких є Україна, як ISO – Міжнародна організація зі стандартизації, IEC – Міжнародна електротехнічна комісія, ITU – Міжнародний союз електротехніків, UPU – Всесвітній поштовий союз та ін. Видання нормативно-правових актів такого характеру є важливим напрямком охорони прав споживачів. Встановлення на офіційному рівні вимог до продукції та послуг, а також критеріїв їхньої відповідності, означає гарантію споживача на те, що придбана, замовлена чи отримана ним продукція або послуга відповідатиме рівню, не нижчому ніж встановлений.

До цієї групи адміністративно-правових засобів можемо віднести також деякі державні санітарні норми та правила, санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила і норми, санітарно-епідеміологічні правила і норми, гігієнічні та протиепідемічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи, санітарні регламенти, які містять вимоги до товарів та послуг, зокрема, Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затвержені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400 [20], Державні санітарні норми і правила «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей», затвержені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18.01.2007 № 13 [21] та інші.

Слід зазначити, що вимоги до товарів та послуг, які реалізуються чи надаються споживачам, містяться у різноманітних не систематизованих актах, які видаються різними суб'єктами та, подекуди, є неузгодженими. На нашу думку, більш ефективно було б систематизувати такі акти відповідно до виду товару чи послуги, яких вони стосуються, наприклад, шляхом інкорпорації у збірниках нормативно-правових актів, що значно б полегшило використання їх у практиці і самими споживачами.

Четверту групу адміністративно-правових засобів охорони прав споживачів складають такі, що спрямовані на підтвердження відповідності товарів і послуг, тобто, встановлення рівня якості та ступеня належності товарів та послуг, які вже існують на ринку.

Процедура підтвердження відповідності регулюється, насамперед, загальними законами України «Про підтвердження відповідності» [14], «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» [15]. Органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері підтвердження відповідності є Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Процедури підтвердження відповідності прямо чи опосередковано використовуються для визначення того, чи виконуються встановлені вимоги у відповідних технічних регламентах чи стандартах. Процедури оцінки відповідності включають процедури відбору зразків, випробування, здійснення контролю, оцінку, перевірку, реєстрацію, акредитацію та затвердження, а також їх поєднання.

До наступної групи, як ми визначили раніше, належать адміністративно-правові засоби, спрямовані на регулювання державної політики цін та ціноутворення.

Засоби, які застосовуються відповідно до Закону України «Про ціни і ціноутворення» [16] у процесі реалізації цінової політики та регулювання відносин із формування, встановлення та застосування цін, а також у ході здійснення державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення, спрямовані, головним чином, на регулювання відносин між суб'єктами господарювання, впорядкування ринкових відносин. Однак, деякі з цих адміністративно-правових засобів є і додатковими гарантіями прав споживачів, за їх допомогою безпосередньо здійснюється охорона прав споживачів.

Першим напрямком охорони прав споживачів, відповідно до названого закону, є запровадження державних регульованих цін. Державне регулювання цін здійснюється уповноваженими органами публічної адміністрації, до переліку яких, визначених у Постанові Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» [27], належить, наприклад, Міністерство інфраструктури України,

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство освіти і науки України та ін.

Ще одним напрямком охорони прав споживачів у сфері ціноутворення є державне спостереження, яке здійснюється за допомогою такого адміністративно-правового засобу, як проведення моніторингу вільних цін (дослідження динаміки цінових процесів на товарних ринках) та державних регульованих цін, визначене постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2002 р. «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку» [23], яке здійснюється Державною інспекцією України з контролю за цінами та її територіальними органами.

Регулювання реалізації державної політики цін та ціноутворення відповідно до деяких спеціальних законів, наприклад, законів України «Про електроенергетику» [7], «Про питну воду та питне водопостачання» [13], «Про лікарські засоби» [10] та ін., здійснюється спеціалізованими у відповідних сферах органами виконавчої влади.

Одним із важливих адміністративно-правових засобів охорони прав споживачів, які застосовуються органами виконавчої влади, є здійснення контролю і нагляду у сфері охорони прав споживачів.

Як зазначається у науковій літературі, державний контроль полягає у спостереженні та перевірці розвитку суспільної системи й усіх її елементів відповідно до визначених напрямів, а також у попередженні та виправленні можливих помилок і неправомірних дій, що перешкоджають такому розвитку [3]. Отже, контроль включає в себе і попереджувальний, превентивний вплив, тобто, може вважатися одним з правових засобів охорони в цілому, та адміністративно-правових засобів охорони прав споживачів зокрема.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у цій сфері, можна визнати Закони України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [12], «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» [5], «Про безпечність та якість харчових продуктів».

Хоча в Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» вказано, що перелік органів, уповноважених на здійснення державного контролю повинен визначатися виключно законом, Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» відсилає з цього питання до Постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 573 «Про затвердження переліку органів державного ринкового нагляду та сфер їх відповідальності» [22]. Таким чином, державний ринковий нагляд здійснюють, зокрема, Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів, Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України, Державна служба України з лікарських засобів та ін.

Державний контроль та нагляд за харчовими продуктами здійснюється відповідно до Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів» інспекторами Державної санітарно-епідеміологічної служби України, Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України.

Як вже зазначалося, адміністративно-правовими засобами охорони прав споживачів є також засоби, спрямовані на надання споживачам інформації. Належне інформування органами виконавчої влади споживачів є запорукою їхньої обізнаності, насамперед, стосовно своїх прав та способів їх охорони і захисту, а також щодо переваг чи недоліків відповідних товарів та послуг, користі чи ризиків, які можуть нести такі продукти, тощо.

Право споживачів на інформацію закріплене, насамперед, у загальному законі «Про інформацію» [9]. Воно забезпечується, зокрема, положенням про те, що інформація про вплив товару (роботи, послуги) на життя та здоров'я людини не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом.

Крім цього, адміністративно-правовими засобами, спрямованими на забезпечення права на інформацію, відповідно до Закону України «Про інформацію», є створення механізму реалізації права на інформацію; можливостей для вільного доступу до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів, інших інформаційних банків, баз даних, інформаційних ресурсів; обов'язок суб'єктів владних повноважень інформувати громадськість та засоби масової інформації про свою діяльність і прийняті рішення; визначити спеціальні підрозділи або відповідальних осіб для забезпечення доступу запитувачів до інформації; здійснення державного і громадського контролю за додержанням законодавства про інформацію; встановлення відповідальності за порушення законодавства про інформацію. Закон України «Про інформацію» не встановлює переліку органів, уповноважених на реалізацію державної політики у цій сфері. З цього можна зробити висновок, що забезпечення, охорону та захист права на інформацію у певних сферах здійснюють центральні органи виконавчої влади відповідно до галузевої належності.

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» [6], доступ до інформації забезпечується, зокрема, шляхом її систематичного та оперативного оприлюднення в офіційних друкованих виданнях, на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет, на інформаційних стендах тощо розпорядниками інформації, до яких, зокрема, належать суб'єкти владних повноважень – органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, органи влади Автономної Республіки Крим, інші суб'єкти, що здійснюють владні управлінські функції відповідно до законодавства та рішення яких є обов'язковими для виконання.

Адміністративно-правові засоби охорони прав споживачів, спрямовані на надання споживачам інформації, передбачені також у ряді спеціальних нормативно-правових актах, які стосуються певного виду продукції, зокрема, у законах України «Про загальну безпечність нехарчової продукції», «Про лікарські засоби», «Про питну воду та питне водопостачання» тощо, реалізуються спеціалізованими у відповідних сферах органами виконавчої влади.

Ще одним напрямком інформування споживачів з боку органів публічної адміністрації є запровадження обов'язкового позначення товарів та послуг (етикетування).

Відповідно до Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів», вимоги до етикетування харчових продуктів встановлюються згаданим законом, а також відповідними технічними регламентами, які приймаються, зокрема, Кабінетом Міністрів України (наприклад, Технічний регламент з екологічного маркування, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 18 травня 2011 р. № 529 [26]), іншими центральними органами виконавчої влади (наприклад, Технічний регламент щодо правил маркування харчових продуктів, затверджений Державним комітетом України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.10.2010 № 487 [17] тощо). Стосовно етикетування та маркування нехарчових продуктів вимоги також встановлюються у відповідних технічних регламентах Кабінетом Міністрів України та центральними органами виконавчої влади (зокрема, у Технічному регламенті енергетичного маркування електрообладнання побутового призначення, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2009 р. № 13 [24] та інших документах).

Як видається, держава повинна була б більш активно використовувати адміністративно-правові засоби, спрямовані на надання інформації споживачам, а сам арсенал таких засобів повинен бути розширеним.

Висновки. Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок про те, що органи виконавчої влади можуть використовувати у своїй діяльності наступні адміністративно-правові засоби охорони прав споживачів: засоби, спрямовані на надання доступу для зайняття господарською діяльністю, що є передумовою охорони прав споживачів; засоби, спрямовані на регулювання провадження діяльності з виробництва, реалізації товарів, надання послуг; засоби, спрямовані на встановлення вимог для товарів та послуг; засоби, спрямовані на підтвердження відповідності товарів та послуг; засоби, спрямовані на регулювання державної політики цін та ціноутворення; засоби, спрямовані на здійснення контролю та нагляду; засоби, спрямовані на надання споживачам інформації. Хоча, на сьогодні вони на жаль не визначені у чинному законі України «Про захист прав споживачів» [8].

Література:

- Bauschke G. Verbraucherschutz im öffentlichen Recht aus der Sicht des Lebensmittelrechts / Bauschke G. // Studien zum öffentlichen Wirtschaftsrecht. Herausgegeben vom Rolf Stober. — Band 67. — Carl Heymanns Verlag. — S. 152-180.
- Graf C. Staatlicher Verbraucherschutz und private Unternehmerverantwortung / Graf C., Paschke M., Stober R. // Studien zum öffentlichen Wirtschaftsrecht. Herausgegeben vom Rolf Stober. — Band 55. — Fünfter Hamburger Wirtschaftsrechtstag vom 17.4.02. — Carl Heymanns Verlag KG: Köln, Berlin, Bonn, München. — S. 30-31.
- Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у 2 т. / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова) та ін. — Том 1. Загальна частина — К.: Юридична думка, 2007. — 592 с.
- Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 23 грудня 1997 № 771 /97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 19. — Ст. 98 (з наступними доповненнями та змінами).
- Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 № 2735-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2011. — № 21. — Ст. 144 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2011. — № 32. — Ст. 314 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про електроенергетику: Закон України від 16 жовтня 1997 № 575 /97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 1. — Ст. 1 (з наступними змінами і доповненнями).
- Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 № 1023-XII (в редакції Закону № 3682-XII від 15.12.93, ВВР, 1994, № 1, ст. 1) // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 1. — Ст. 1 (з наступними змінами і доповненнями).
- Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 48. — Ст. 650 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про лікарські засоби: Закон України від 04 квітня 1996 № 123 /96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 22. — Ст. 86 (з наступними доповненнями та змінами).
- Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000 № 1775-III // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 36. — Ст. 299 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V // Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 29. — Ст. 389 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про питну воду та питне водопостачання: Закон України від 10 січня 2002 № 2918-III // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 16. — Ст. 112 (з наступними змінами і доповненнями).
- Про підтвердження відповідності: Закон України від 17.05.2001 № 2406-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 32. — Ст. 169 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності: Закон України від 01.12.2005 № 3164-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 12. — Ст. 101 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI // Офіційний вісник України. — 2012. — № 58. — Ст. 2309 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження Технічного регламенту щодо правил маркування харчових продуктів: Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.10.2010 № 487 // Офіційний вісник України. — 2011. — № 12. — Ст. 540 (з наступними змінами).
- Про затвердження Правил роздрібною торгівлі непродовольчими товарами: Наказ Міністерства економіки України від 19 квітня 2007 N 104 // Офіційний вісник України. — 2007. — № 86. — Ст. 3183 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2011 № 49 // Офіційний вісник України. — 2011. — № 13. — Ст. 551 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400 // Офіційний вісник України. — 2010. — № 51. — Ст. 99. — Ст. 1717 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18.01.2007 № 13 // Офіційний вісник України. — 2007. — № 8. — Ст. 145. — Ст. 323 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження переліку органів державного ринкового нагляду та сфер їх відповідальності: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 573 // Офіційний вісник України. — 2011. — № 41. — Ст. 1687 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 2002 р. № 803 // Офіційний вісник України. — 2002. — № 24. — Том 1. — Ст. 1161 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження Технічного регламенту щодо назв текстильних волокон і маркування текстильних виробів: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2009 р. № 13 // Офіційний вісник України. — 2009. — № 3. — Ст. 86 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 р. N 833 // Офіційний вісник України. — 2006. — № 25. — Ст. 1818 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження Технічного регламенту з екологічного маркування: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 2011 р. № 529 // Офіційний вісник України. — 2011. — № 39. — Ст. 1599 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів): Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. // Урядовий кур'єр. — 1997. — № 11-12 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про затвердження ліцензійних умов провадження страхової діяльності: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.08.2003 № 40 // Офіційний вісник України. — 2003. — № 38. — Ст. 2047 (з наступними змінами та доповненнями).

Коцовська О. Л. К вопросу о реализации органами исполнительной власти административно-правовых средств охраны прав потребителей

Аннотация. В статье обосновывается значение административного права для охраны прав потребителей. Рассматриваются органы исполнительной власти как субъекты административно-правовой охраны прав потребителей. Классифицируются административно-правовые средства охраны прав потребителей. Анализируется каждый из видов административно-правовых средств охраны прав потребителей, которые применяются органами исполнительной власти.

Ключевые слова: административно-правовая охрана прав потребителей, орган исполнительной власти, административно-правовые средства охраны прав потребителей.

Kotsovska O. On the problem of realization by executive authorities of administrative and legal means for consumer rights protection

Summary. This article is devoted to the significance of administrative means for consumer rights protection and their justification is provided there. The executive authorities as subjects of administrative and legal protection of consumer rights are analyzed. The author provides the classification of administrative and legal means for consumer rights protection and describes in detail all types of administrative and legal means of consumer rights protection applicable by executive authorities.

Keywords: administrative and legal protection of consumer rights, executive authority, administrative and legal means for consumer rights protection.